

Beretning

om

nye valgkredse som følge af kommunalreformen

I december 2004 besluttede formændene for folketingsgrupperne at nedsætte en parlamentarisk arbejdsgruppe med henblik på udarbejdelse af et forslag til nye valgkredse som følge af kommunalreformen.

Folketingets formand, Christian Mejdahl, har været formand for arbejdsgruppen. Herudover har folketingsgrupperne for Venstre, Dansk Folkeparti, Konservativt Folkeparti og Kristendemokraterne udpeget 7 medlemmer, og folketingsgrupperne for Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har udpeget 6 medlemmer. Medlemmer blev Erik Larsen (V), Flemming Damgaard Larsen (V), Poul Nødgaard (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Else Theill Sørensen (KF), Pia Christmas-Møller (KF), Mogens Nørgård Pedersen (KD), Pia Gjellerup (S), Klaus Hækkerup (S), Ole Stavad (S), Aage Frandsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV) og Keld Albrechtsen (EL). I forbindelse med nedsættelsen af arbejdsgruppen blev det aftalt, at de udpegede medlemmer, som på daværende tidspunkt alle var medlemmer af Folketinget, kunne fortsætte arbejdet også efter folketingsvalg. Efter folketingsvalget den 8. februar 2005 indtrådte Svend Erik Hovmand (V) i stedet for Erik Larsen (V), og Jan Petersen (S) indtrådte i stedet for Ole Stavad (S).

Det var oprindelig hensigten, at formændene for folketingsgrupperne skulle fremsætte et beslutningsforslag på baggrund af arbejdsgruppens arbejde. Indenrigs- og sundhedsministeren skulle efter vedtagelsen heraf fremsætte et forslag til ændring af lov om valg til Folketinget med henblik på vedtagelse i indeværende folketingssamling.

På arbejdsgruppens møde den 3. februar 2006 opnåedes der enighed om – ud fra et ønske om at fremskynde processen mest muligt og give Indenrigs- og Sundhedsministeriet bedre tid til at udarbejde lovforslag – at afslutte arbejdet med en indstilling til Udvalget for Forretningsordenen med henblik på en beretning herom fra dette udvalg. Dette har gruppeformændene tilsluttet sig i et møde d.d.

Indstillingen fra arbejdsgruppen er optrykt som bilag til denne beretning.

Udvalget for Forretningsordenen har behandlet arbejdsgruppens indstilling på et møde og har *anmodet* udvalgets formand om at oversende denne beretning og arbejdsgruppens indstilling til indenrigs- og sundhedsministeren med opfordring om at fremsætte lovforslag i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstillinger.

Udvalget har endvidere *anmodet* professor, dr.scient.pol. Jørgen Elklit, Aarhus Universitet, om at foretage et udredningsarbejde om konsekvenserne af eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandaterne mellem partier og kandidater uden for partierne, således at resultatet heraf kan indgå i overvejelserne om lovændringens endelige udformning.

P.u.v.
CHRISTIAN MEJDAHL
fmd.

Indstilling afgivet den 9. marts 2006 af Folketingets parlamentariske arbejdsgruppe om nye valgkredse som følge af kommunalreformen

Indstilling

om

resultatet af arbejdet i Folketingets parlamentariske arbejdsgruppe om nye valgkredse som følge af kommunalreformen

1. Arbejdsgruppens arbejde

I december 2004 besluttede formændene for folketingsgrupperne at nedsætte en parlamentarisk arbejdsgruppe om nye valgkredse som følge af kommunalreformen med Folketingets formand som formand med henblik på udarbejdelse af et forslag til nye valgkredse som følge af kommunalreformen.

Kommissorium

Den parlamentariske arbejdsgruppes kommissorium er optrykt som bilag 1 til indstillingen. Der fremgår følgende vedrørende arbejdsgruppens opgaver:

Arbejdsgruppen skal i lyset af de ændringer, der vil ske i den kommunale inddeling som følge af kommunalreformen, overveje behovet for ændringer af den gældende inddeling i landsdele, stor- og amtskredse samt opstillingskredse og komme med forslag hertil.

Arbejdsgruppen skal i sit arbejde lægge til grund, at Danmark som hidtil skal indeles i et antal kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne, og at disse kredse skal indeles i et antal opstillingskredse. Arbejdsgruppen skal lægge til grund, at Bornholm fortsat skal være sikret to kredsmandater. Arbejdsgruppen skal overveje behovet for en inddeling af Danmark i landsdele.

Forslag til andre ændringer i den gældende valgordning end dem, der er en nødvendig eller hensigtsmæssig følge af en ændret valgkredsinddeling, ligger uden for arbejdsgruppens område.

Arbejdsgruppen skal sikre, at den fremtidige inddeling af landet i kredse, der danner grundlag for fordeling af kredsmandaterne, i opstillingskredse og eventuelt i landsdele er tilpasset den kommende regions- og kommuneinddeling i Danmark, således at det så vidt muligt sikres, at grænserne for de nævnte folketingsvalgkredse ikke går på tværs af regionerne og kommunerne.

Arbejdsgruppen skal sikre, at der ved den fremtidige inddeling af landet i de nævnte folketingsvalgkredse er taget hensyn til geografisk samhørighed.

Arbejdsgruppen skal på denne baggrund fremlægge det forslag til en ændret valgkredsinddeling, som arbejdsgruppen kan anbefale som det mest hensigtsmæssige.

Arbejdsgruppen bedes i den forbindelse komme med forslag til en ordning, hvor hver af de kommende regioner som udgangspunkt udgør to eller flere kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne, idet Bornholm herved skal være sikret to kredsmandater, og idet en region kan udgøre en kreds, hvis dette befolkningsmæssigt og geografisk skønnes mest hensigtsmæssigt.

Det præciseres i den forbindelse, at hele den gældende valgkredsinddeling kan tages op til overvejelse og ikke blot de dele af valgkredsinddelingen, der direkte berøres af kommunesammenlægninger.

Arbejdsgruppens sammensætning

Folketingets formand har været formand for arbejdsgruppen. Herudover har folketingsgrupperne for Venstre, Dansk Folkeparti, Konservativt Folkeparti og Kristendemokraterne udpeget 7 medlemmer, og folketingsgrupperne for Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten har udpeget 6 medlemmer. I forbindelse med nedsættelse af arbejdsgruppen blev det aftalt, at de udpegede medlemmer, som på daværende tidspunkt alle var medlemmer af Folketinget, kunne fortsætte arbejdet også efter et folketingsvalg.

Folketingets administration har ydet sekretariatsmæssig bistand til arbejdsgruppen i samarbejde med tre tilforordnede med særlig sagkundskab, som indenrigs- og sundhedsministeren har udpeget.

Møder

Arbejdsgruppen har holdt 13 møder.

Skriftlige henvendelser

Den parlamentariske arbejdsgruppe har i forbindelse med sit arbejde modtaget 24 skriftlige henvendelser, som er optrykt som bilag 2 til indstillingen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Proceduren for den videre proces efter arbejdsgruppens arbejde

Den parlamentariske arbejdsgruppe har besluttet – ud fra et ønske om at fremskynde arbejdsgruppens arbejde mest muligt og hermed give Indenrigs- og Sundhedsministeriet bedre tid til at udarbejde lovforslag – at afslutte arbejdet ved, at arbejdsgruppen afgiver en indstilling til Udvalget for Forretningsordenen, med henblik på at Udvalget for Forretningsordenen på grundlag af indstillingen afgiver en beretning, der opfordrer indenrigs- og sundhedsministeren til at fremsætte det fornødne forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. Formændene for folketingsgrupperne vil således ikke skulle fremsætte et beslutningsforslag på baggrund af arbejdsgruppens arbejde.

Arbejdsgruppen har noteret sig, at Kommunaludvalget vil være det udvalg, hvortil forslaget til lov om ændring af lov om valg til Folketinget naturligt vil kunne henvises til behandling. Tinget kan også beslutte i medfør af forretningsordenens § 7, stk. 7, at nedsætte et særligt udvalg til behandling af forslaget.

Med henblik på at drage nytte af den erfaring, som medlemmerne af den parlamentariske arbejdsgruppe er i besiddelse af om forløbet af arbejdet i arbejdsgruppen, ville det formentlig være nyttigt – f.eks. på baggrund af modtagne høringssvar m.v. – at afholde en høring eller et fælles møde, hvori medlemmer af valgkredsarbejdsgruppen kunne få mulighed for at deltage.

Ændringen af proceduren i forbindelse med afslutning af arbejdsgruppens arbejde vil skulle godkendes af gruppeformændene.

Arbejdsgruppens indstilling

Den parlamentariske arbejdsgruppes indstillinger til Udvalget for Forretningsordenen er som følger:

Landsdele

Arbejdsgruppen skal efter kommissoriet overveje behovet for en inddeling af Danmark i landsdele.

Behovet for landsdele

Arbejdsgruppen har vurderet, at der fortsat er behov for en inddeling af landet i landsdele med henblik på at sikre den stedlige fordeling af tillægsmandaterne og dermed også den stedlige placering af partiernes tillægsmandater. Arbejdsgruppen finder det fortsat mest hensigtsmæssigt, at tillægsmandaterne er bundet til enheder af landet, der er større end de kredse, der danner grundlag for fordeling af kredsmandater (storkredse). Opmærksomheden henledes på, at fordelingen af så vel det samlede antal mandater som kredsmandater på de tre landsdele sker på grundlag af forholdstal, hvori ikke blot folketallet og vælgertallet, men også landsdelens areal indgår som en faktor, jf. folketingsvalglovens § 10. Herved sikres en forholdsvis større repræsentation i Folketinget af de tyndere befolkede områder af landet. Dette princip er i overensstemmelse med grundlovens § 31, stk. 3, hvorefter der ved den stedlige mandatfordeling skal tages hensyn til indbyggertal, vælgertal og befolkningstæthed.

Landsdelenes betegnelse

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil en passende betegnelse for den ovennævnte enhed, som bl.a. har betydning for den geografiske placering af tillægsmandaterne, som hidtil være »landsdel«.

Principper for inddelingen i landsdele

Arbejdsgruppen har vurderet, at antallet af landsdele som hidtil skal være tre. Ved en stedlig fordeling af tillægsmandaterne i alene to landsdele vil der ikke i tilstrækkeligt omfang kunne sikres en hensigtsmæssig stedlig fordeling af tillægsmandaterne.

Arbejdsgruppen finder, at det ved den geografiske inddeling i landsdele skal sikres, at hver landsdel består af et helt antal regioner. Endvidere skal der, så vidt det er muligt, tilstræbes en nogenlunde ensartet størrelse (vælgertal og mandater) af landsdele, ligesom der skal tages hensyn til geografisk samhørighed.

Principper for landsdelenes navne

Arbejdsgruppen har vurderet, at udgangspunktet for navngivning bør være, at navnet er umiddelbart oplysende i henseende til, hvilke dele af landet de enkelte landsdele omfatter. De nye administrative enheder, regionerne, og disses afgrænsning og navne vil efterhånden blive indarbejdet i befolkningens bevidsthed. Da landsdelene endvidere omfatter en eller flere regioner, vil det være nærliggende at navngive landsdelene efter den eller de regioner, de omfatter.

Forslag til landsdele

I det følgende angives arbejdsgruppens forslag til de landsdele med tilhørende navne, landet skal inddeles i ved folketingsvalg. Det er angivet ud for hver landsdel, hvilken region eller hvilke regioner landsdelen omfatter. Regionsinddelingen følger den regionsinddeling, der gælder fra den 1. januar 2007. Det angivne vælgertal er vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Den stedlige fordeling af kreds- og tillægsmandater er sket i overensstemmelse med de gældende regler i folketingsvalglovens § 10.

Arbejdsgruppen foreslår, at landet inddeles i følgende tre landsdele:

1. Hovedstaden, der omfatter Region Hovedstaden. Vælgertal: 1.192.358. Samlet mandattal: 49, heraf 38 kredsmandater (inkl. Bornholms Storkreds) og 11 tillægsmandater.

2. Sjælland-Syddanmark, der omfatter Region Sjælland og Region Syddanmark. Vælgertal: 1.480.892. Samlet mandattal: 66, heraf 51 kredsmandater og 15 tillægsmandater.

3. Midtjylland-Nordjylland, der omfatter Region Midtjylland og Region Nordjylland. Vælgertal: 1.330.366. Samlet mandattal: 60, heraf 46 kredsmandater og 14 tillægsmandater.

Storkredse

Arbejdsgruppen har som angivet i kommissoriet lagt til grund, at Danmark som hidtil skal inddeles i et antal kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne.

Storkredsenes betegnelse

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil en passende betegnelse for de enheder af landet, som danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandater og for fordelingen af kredsmandater mellem partier, være »storkreds«. Betegnelsen »storkreds« har siden folketingsvalgloven af 1920 været benyttet som betegnelse for de pågældende enheder i Københavns og Frederiksberg Kommuner, der ligger uden for den gældende amtsinddeling, og hvor betegnelsen »amtskreds« derfor ikke kunne anvendes. Betegnelsen »storkreds« foreslås udstrakt til resten af landet som en konsekvens af, at der ikke i hele landet eksisterer en administrativ enhed, som svarer til enhver af de foreslåede enheder, som danner grundlag for kredsmandatfordelingen, jf. nedenfor, udstrakt til resten af landet.

Principper for inddelingen i storkredse

Hver landsdel skal efter sagens natur bestå af et helt antal storkredse. Grænserne for storkredsene må ikke gå på tværs af landsdelene.

Arbejdsgruppen har endvidere lagt til grund, at hver region inden for hver landsdel skal bestå af en eller flere hele storkredse, og at hver storkreds skal bestå af en eller flere hele kommuner. Regions- og kommunegrænserne skal således lægges til grund for den fremtidige inddeling af landet i storkredse.

Arbejdsgruppen har endvidere lagt til grund, som det fremgår af kommissoriet, at hver region som udgangspunkt skal bestå af to eller flere storkredse, idet Bornholm herved skal være sikret to kredsmandater, og idet en region kan udgøre en kreds, hvis dette befolkningsmæssigt og geografisk skønnes mest hensigtsmæssigt.

Arbejdsgruppen har endvidere tilsigtet en nogenlunde ensartet størrelse (vælgertal og kredsmandater) af storkredsene inden for en landsdel, ligesom arbejdsgruppen har taget hensyn til befolkningsmæssig og geografisk samhörighed.

På den baggrund foreslår arbejdsgruppen under hensyn til regionernes befolkningsmæssige størrelse og under hensyn til den befolkningsmæssige og geografiske samhörighed, at Region Sjælland og Region Nordjylland udgør hver sin storkreds, mens Region Hovedstaden opdeles i fire storkredse, hvoraf Bornholms Kommune udgør den ene, og Region Syddanmark og Region Midtjylland opdeles i hver to storkredse. En del af arbejdsgruppens medlemmer så dog gerne flere og mindre storkredse.

Arbejdsgruppen har særlig overvejet, om Region Sjælland skulle deles i to storkredse eller udgøre én storkreds. For en deling af Region Sjælland i to storkredse taler regionens geografiske omfang og regionens vælgertal. Imod en deling af Region Sjælland taler vanskelighederne ved at finde en af-

grænsning af de to eventuelle storkredse inden for regionen, der ville være egnet til at sikre, at storkredsene hver for sig ville kunne inddeles i opstillingskredse, der så vidt muligt på den ene side ikke gik på tværs af de nye kommunegrænser og på den anden side ikke var for uensartede i vælgertal, jf. nedenfor om principperne for den geografiske inddeling af en storkreds i opstillingskredse. Efter en samlet afvejning indstiller arbejdsgruppen, at Region Sjælland alene skal udgøre én storkreds.

Arbejdsgruppen har under hensyn til de befolkningsmæssige og geografiske forhold fundet det mere hensigtsmæssigt at lade Dragør og Tårnby Kommuner indgå i Københavns Storkreds, der tillige omfatter Københavns og Frederiksberg Kommuner, frem for i Københavns Omegns Storkreds, uanset at Københavns Storkreds herved bliver noget større end de to andre storkredse i landsdelen Hovedstaden uden for Bornholm (Københavns Omegns Storkreds og Nordsjællands Storkreds). Arbejdsgruppen har desuden fundet det mere hensigtsmæssigt at respektere den naturlige geografiske inddeling af Region Syddanmark i (en del af) Jylland og Fyn, uanset at Fyns Storkreds herved bliver noget mindre i størrelse end de to andre storkredse i samme landsdel (Sjællands Storkreds og Sydjyllands Storkreds). Arbejdsgruppen har endvidere under hensyn til de befolkningsmæssige og geografiske forhold i Region Midtjylland fundet det mere hensigtsmæssigt at lade Østjyllands Storkreds blive noget større end Vestjyllands Storkreds end at lade de to storkredse blive nogenlunde lige store.

Principper for storkredsenes navne

Med hensyn til navnene for de nye storkredse finder arbejdsgruppen, at de ligesom de gældende navne for stor- og amtskredsene bør være korte og indeholde oplysning om, hvor i landet den pågældende storkreds er beliggende.

Forslag til storkredse

I det følgende angives arbejdsgruppens forslag til de storkredse med tilhørende navne, landet skal inddeles i ved folketingsvalg. Det er angivet ud for hver storkreds, hvilken landsdel storkredsen henhører under, ligesom det ud for hver storkreds er angivet, hvilken region, hvilken kommune eller hvilke kommuner storkredsen omfatter. Kommuneinddelingen følger den kommuneinddeling, der gælder pr. 1. januar 2007. Storkredsene er angivet i den rækkefølge, hvori storkredsene skal angives i bilaget til folketingsvalgloven. Det angivne vælgertal er vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Den stedlige fordeling af kredsmandaterne er sket i overensstemmelse med de gældende regler i folketingsvalglovens § 10.

Arbejdsgruppen foreslår, at landet inddeles i følgende 10 storkredse:

1. Københavns Storkreds, der omfatter Dragør, Frederiksberg, Københavns og Tårnby Kommuner eller i alt 4 kommuner beliggende i Region Hovedstaden, og som dermed indgår i landsdelen Hovedstaden. Vælgertal: 482.681. Kredsmandater: 15.
2. Københavns Omegns Storkreds, der omfatter Albertslund, Ballerup, Brøndby, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Lyngby-Taarbæk, Rødovre og Vallensbæk Kommuner eller i alt 13 kommuner beliggende i Region Hovedstaden, og som dermed indgår i landsdelen Hovedstaden. Vælgertal: 362.041. Kredsmandater: 11.
3. Nordsjællands Storkreds, der omfatter Allerød, Egedal, Fredensborg, Frederikssund, Frederiksværk-Hundested, Furesø, Gribskov, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal Kommuner eller i alt 11 kommuner beliggende i Region Hovedstaden, og som dermed indgår i landsdelen Hovedstaden. Vælgertal: 314.296. Kredsmandater: 10.
4. Bornholms Storkreds, der omfatter Bornholms Kommune beliggende i Region Hovedstaden, og som dermed indgår i landsdelen Hovedstaden. Vælgertal: 33.340. Kredsmandater: 2.

5. Sjællands Storkreds, der omfatter Region Sjælland og dermed Faxe, Greve, Guldborgsund, Holbæk, Kalundborg, Køge, Lejre, Lolland, Næstved, Odsherred, Ringsted, Roskilde, Slagelse, Solrød, Sorø, Stevns og Vordingborg Kommuner eller i alt 17 kommuner, og som dermed indgår i landsdelen Sjælland-Syddanmark. Vælgertal: 603.340. Kredsmandater: 21.
6. Fyns Storkreds, der omfatter Assens, Bogense, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Langeland, Middelfart, Nyborg, Odense, Svendborg og Ærø Kommuner eller i alt 10 kommuner beliggende i Region Syddanmark, og som dermed indgår i landsdelen Sjælland-Syddanmark. Vælgertal: 357.781. Kredsmandater: 12.
7. Syddjyllands Storkreds, der omfatter Billund, Esbjerg, Fanø, Fredericia, Haderslev, Kolding, Sønderborg, Tønder, Varde, Vejen, Vejle og Aabenraa Kommuner eller i alt 12 kommuner beliggende i Region Syddanmark, og som dermed indgår i landsdelen Sjælland-Syddanmark. Vælgertal: 519.771. Kredsmandater: 18.
8. Østjyllands Storkreds, der omfatter Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Samsø, Skanderborg, Syddjurs og Århus Kommuner eller i alt 10 kommuner beliggende i Region Midtjylland, og som dermed indgår i landsdelen Midtjylland-Nordjylland. Vælgertal: 525.190. Kredsmandater: 17.
9. Vestjyllands Storkreds, der omfatter Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skive, Struer og Viborg Kommuner eller i alt 9 kommuner beliggende i Region Midtjylland, og som dermed indgår i landsdelen Midtjylland-Nordjylland. Vælgertal: 370.751. Kredsmandater: 14.
10. Nordjyllands Storkreds, der omfatter Region Nordjylland og dermed Brønderslev-Dronninglund, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Læsø, Mariagerfjord, Morsø, Rebild, Thisted, Vesthimmerlands og Aalborg Kommuner eller i alt 11 kommuner, og som dermed indgår i landsdelen Midtjylland-Nordjylland. Vælgertal: 434.425. Kredsmandater: 15.

Opstillingskredse

Arbejdsgruppen har som angivet i kommissoriet lagt til grund, at de kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne, skal indeles i et antal opstillingskredse.

Opstillingskredsens betegnelse

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil betegnelsen opstillingskreds fortsat være en passende betegnelse for denne enhed, der bl.a. har betydning for kandidatopstilling og kandidatudvælgelse.

Principper for antallet af opstillingskredse i en storkreds

Arbejdsgruppen har som vejledende rettesnor arbejdet med en *tommelfingerregel*, hvorefter der inden for hver storkreds skal ske en opdeling i opstillingskredse i et antal, der mindst udgør 2 mere end det antal mandater, de store partier har fået valgt ved de gode valg for det pågældende parti. Antallet af opstillingskredse og dermed antallet af opstillede kandidater i en storkreds bør være af en sådan størrelse, at selv det største parti ikke kan forvente at få valgt alle sine kandidater i den pågældende storkreds, dels fordi der bør være en passende konkurrence mellem kandidaterne inden for selv det største parti, dels fordi der for hvert parti bør være et passende antal ikkevalgte kandidater, der som stedfortrædere kan indtræde i stedet for valgte kandidater i tilfælde af midlertidig eller varig mandatledighed. Arbejdsgruppen har dog fraveget tommelfingerreglen i så vel opadgående som nedadgående retning, hvis dette på grund af de nye kommunegrænser og de befolkningsmæssige og geografiske forhold i storkredsen skønnedes mere hensigtsmæssigt, jf. nedenfor.

Arbejdsgruppen har foretaget en beregning af, hvor mange opstillingskredse der på grundlag af folketingsvalgene i 1990, 1994, 1998, 2001 og 2005 skal være i hver af storkredsene som følge af tommelfingerreglen. Tabellen er optrykt som bilag 3 til indstillingen.

Arbejdsgruppen har i overensstemmelse med tommelfingerreglen foreslået 8 opstillingskredse i Københavns Omegns Storkreds, 6 opstillingskredse i Nordsjællands Storkreds, 13 opstillingskredse i Sjællands Storkreds og 11 opstillingskredse i Østjyllands Storkreds.

Arbejdsgruppen finder det ikke nødvendigt at inddele Bornholms Storkreds i mere end 2 opstillingskredse, selv om tommelfingerreglen tilsiger et minimumsantal på 3. Det lille antal kredsmandater i storkredsen og dennes beskedne størrelse gør det ikke nødvendigt at følge tommelfingerreglen i dette tilfælde.

Arbejdsgruppen har i tre storkredse foreslået flere opstillingskredse, end hvad tommelfingerreglen tilsiger. Det er ikke forbundet med valgmæssige betænkeligheder. Det drejer sig om Københavns Storkreds, hvor der er foreslået 12 opstillingskredse mod tommelfingerreglens 10, Sydjyllands Storkreds, hvor der er foreslået 13 opstillingskredse mod tommelfingerreglens 11, og Vestjyllands Storkreds, hvor der er foreslået 11 opstillingskredse mod tommelfingerreglens 9.

Arbejdsgruppen har i to storkredse foreslået færre opstillingskredse, end hvad tommelfingerreglen tilsiger. Det drejer sig om Fyns Storkreds, hvor der er foreslået 8 opstillingskredse mod tommelfingerreglens 9, og Nordjyllands Storkreds, hvor der er foreslået 9 storkredse mod tommelfingerreglens 10. Under hensyn til de nye kommunegrænser og de befolkningsmæssige og geografiske forhold i disse storkredse har arbejdsgruppen fundet det mere uhensigtsmæssigt at foreslå en inddeling i et antal opstillingskredse svarende til tommelfingerreglen, samtidig med at et mindre antal i disse storkredse er fundet forsvarligt.

Arbejdsgruppen foreslår på den baggrund, at landet inddeles i i alt 93 opstillingskredse.

Principper for den geografiske inddeling af en storkreds i opstillingskredse

Hver storkreds skal efter sagens natur bestå af et helt antal opstillingskredse. Grænserne for opstillingskredsene må ikke gå på tværs af storkredsene. Da ingen storkreds ligger i flere regioner, jf. ovenfor under storkredse, vil ingen opstillingskreds således komme til at ligge i flere regioner.

Arbejdsgruppen har arbejdet med *to principper*, som i flere tilfælde kan føre til forskellige resultater.

Arbejdsgruppen har som sit *ene princip* tilsigtet at undgå opdeling af kommuner, hvor disse kommuner ikke er eller er blevet så store, at der kan ske en opdeling af kommunen i et antal hele opstillingskredse. Arbejdsgruppen har herved så vidt muligt tilstræbt, at grænserne for opstillingskredsene ikke går på tværs af kommunerne. Hensynene til partiernes interne organisering og til kommunernes forberedelse og afholdelse af folketingsvalgene taler for at undgå, at en opstillingskreds omfatter dele af flere kommuner eller af en eller flere hele kommuner og dele af en eller flere andre kommuner. Og formålet med at nedsætte arbejdsgruppen har som angivet i kommissoriet også været at komme med et forslag til en inddeling af landet i opstillingskredse, der så vidt muligt var tilpasset den kommende kommuneinddeling i Danmark.

Arbejdsgruppen har som sit *andet princip* tilsigtet en nogenlunde ensartet størrelse (vælgertal) af opstillingskredsene inden for en storkreds. Det skal så vidt muligt sikres, at en opstillingskreds ikke afviger så meget i opadgående eller nedadgående retning fra opstillingskredsens gennemsnitlige størrelse i storkredsen, at opstillingskredsens størrelse i sig selv vil udgøre en væsentlig faktor i kandidatens muligheder for at opnå valg. Der skal være en passende ligeværdig konkurrence mellem de opstillede kandidater også inden for samme parti.

Det vil efter sagens natur være umuligt uden tilsidesættelse af kommuneinddelingen og de geografiske forhold i øvrigt at opnå fuldstændig ensartethed. Arbejdsgruppen har alene ved sine forslag til inddeling af storkredsene i opstillingskredse søgt at undgå for store afgivelser fra gennemsnittet.

Arbejdsgruppen har herudover taget hensyn til geografisk samhørighed ved sit forslag til inddeling af landet i opstillingskredse.

De to principper fører ikke altid til samme resultat. De større og færre kommunale enheder, der er blevet resultatet af kommunalreformen, kan i visse dele af landet gøre det vanskeligt, endsi­ge umuligt, at foretage en inddeling i opstillingskredse, der samtidig er nogenlunde ensartede. Arbejdsgruppen har derfor i flere sammenhænge måttet vælge imellem løsninger, der hver for sig havde elementer, der måtte betragtes som mindre hensigtsmæssige, og vælge den mindst uhensigtsmæssige løsning.

Arbejdsgruppen har i vidt omfang kunnet tilgodese hensynet til, at grænserne for de nye opstillingskredse ikke går på tværs af de nye kommunegrænser. De fleste opstillingskredse, arbejdsgruppen foreslår, består enten af en kommune eller af flere hele kommuner eller af en del af en kommune. Arbejdsgruppen har i flere tilfælde fundet det hensigtsmæssigt at inddele de store kommuner i flere hele opstillingskredse. Det drejer sig om Københavns Kommune (9 opstillingskredse), Odense og Aalborg Kommuner (3 opstillingskredse hver) samt Frederiksberg, Herning, Kolding, Silkeborg, Viborg og Vejle Kommuner (2 opstillingskredse hver). I tilfælde, hvor den kommune, der skal deles, består af både en større by og et landområde, har arbejdsgruppen ladet det bero på de lokale forhold, hvorvidt by og land skulle deles i hver sin opstillingskreds eller hver af de to opstillingskredse skulle bestå af både by og land.

Arbejdsgruppen har, for så vidt angår Århus Kommune, som efter sin størrelse skal deles i flere opstillingskredse, foreslået at dele Århus Kommune i 4 hele opstillingskredse og derudover at henføre en del af Århus til en opstillingskreds, der tillige omfatter Odde og Samsø Kommuner (Århus Syd). Odde og Samsø Kommuner ville sammenholdt med de øvrige opstillingskredses størrelse i Østjyllands Storkreds være for små til alene at udgøre en opstillingskreds, og som følge af Århus Kommunes nuværende og forventede vælgertal ville det også være en fordel at undlade at dele Århus Kommune i kun 4 opstillingskredse.

Arbejdsgruppen har endvidere i enkelte tilfælde, hvor en større kommune grænser op til en mindre kommune, der er for lille til selv at udgøre en opstillingskreds, foreslået dels en opstillingskreds bestående af den mindre kommune og en del af den større, dels en anden opstillingskreds bestående af resten af den større kommune. Det har typisk været tilfælde, hvor en opdeling i opstillingskredse, der ikke gik på tværs af kommunegrænsen, ville have været mere uhensigtsmæssig ud fra navnlig hensynet til at sikre vælgermæssigt nogenlunde ligeværdige opstillingskredse, og hvor en opstillingskreds bestående af alene den mindre kommune ville have et utilfredsstillende lille vælgertal i forhold til de øvrige opstillingskredse i storkredsen. I disse tilfælde har en opdeling af den større kommune uanset ulemperne herved efter arbejdsgruppens opfattelse været den mindst uhensigtsmæssige løsning.

I disse tilfælde har arbejdsgruppen dog så vidt muligt undladt at tildele opstillingskredsen, hvori den mindre kommune er beliggende, den del af den større kommune, hvor den hidtidige større kommune eller det større bysamfund er beliggende, ligesom arbejdsgruppen alene har tildelt den mindre kommune den del af den større kommune, der er nødvendig for, at opstillingskredsen, hvori den mindre kommune er beliggende, kan opnå en acceptabel størrelse.

Arbejdsgruppen har således foreslået en opstillingskreds bestående af Lejre Kommune, der sammenholdt med de øvrige opstillingskredses størrelse i Sjællands Storkreds, ville være for lille til for sig selv at udgøre en opstillingskreds, og en del af Roskilde Kommune samt en anden opstillings-

kreds bestående af resten af Roskilde Kommune. Arbejdsgruppen har endvidere foreslået en opstillingskreds bestående af Fanø Kommune, der er for lille til selv at udgøre en opstillingskreds, og en del af Esbjerg Kommune samt en anden opstillingskreds bestående af resten af Esbjerg Kommune. Desuden har arbejdsgruppen foreslået en opstillingskreds bestående af Favrskov Kommune, der sammenholdt med de øvrige opstillingskredsers størrelse i Østjyllands Storkreds ville være for lille til for sig selv at udgøre en opstillingskreds, og en del af Randers Kommune, der ville være for stor til for sig selv at udgøre en opstillingskreds, samt en anden opstillingskreds bestående af resten af Randers Kommune. Arbejdsgruppen har endelig foreslået en opstillingskreds bestående af Hedensted Kommune, der sammenholdt med de øvrige opstillingskredsers størrelse i Østjyllands Storkreds ville være for lille til for sig selv at udgøre en opstillingskreds, og en del af Horsens Kommune samt en anden opstillingskreds bestående af resten af Horsens Kommune.

Arbejdsgruppen har endvidere, i det omfang det var muligt, søgt at tilgodese hensynet til at undgå for store spredninger i opstillingskredsens størrelse inden for samme storkreds, men har dog, hvor særlige forhold har gjort sig gældende, fundet det mindst u hensigtsmæssigt at lade en opstillingskreds være betydelig mindre end andre opstillingskredse i storkredsen. Det har typisk været tilfælde, hvor en anden inddeling af storkredsen i opstillingskredse ville have været mere u hensigtsmæssig ud fra navnlig hensynet til, at der skete en opdeling af storkredsens kommuner på opstillingskredse omfattende dele af flere kommuner eller af én kommune og dele af en eller flere andre kommuner.

I Fyns Storkreds og Nordjyllands Storkreds er der hvert sted én opstillingskreds (henholdsvis Assens og Mariagerfjord), der ligger meget under gennemsnittet, men der har ikke været muligheder for andre og mindre utilfredsstillende løsninger.

Principper for opstillingskredsens navne

Arbejdsgruppen har med hensyn til navnene for de enkelte opstillingskredse valgt som udgangspunkt at følge samme principper herfor, som de gældende navne for opstillingskredsene er udtryk for.

I tilfælde, hvor en kommune udgør en opstillingskreds, lægger denne kommune navn til opstillingskredsen.

I tilfælde, hvor to eller flere hele kommuner udgør en opstillingskreds, lægger den største kommune navn til opstillingskredsen.

Denne hovedregel kan dog fraviges i tilfælde, hvor hensynet til enkelthed, hensynet til valg af den mest oplysende betegnelse eller historiske grunde taler derfor. I tilfælde, hvor den største kommune har et dobbeltnavn, vil det være nærliggende kun at bruge den ene del af navnet som navn for opstillingskredsen. Arbejdsgruppen har derfor i sine forslag til navngivning af opstillingskredse undgået dobbeltnavne. Endvidere har arbejdsgruppen i et enkelt tilfælde valgt den ene del af navnet for den mindre kommune i opstillingskredsen ud fra hensynet til, at dette var det mest oplysende navn for hele opstillingskredsen (Brønderslevkredsen). Endelig har arbejdsgruppen i et enkelt tilfælde, hvor navnene for begge kommuner, der indgår i opstillingskredsen, er sammensat af et verdenshjørne og navnet for samme geografiske enhed, valgt at navngive opstillingskredsen efter den fælles geografiske enhed (Djurskredsen). Endvidere vil der eventuelt kunne lægges vægt på, om der i navnet på en af de kommuner, der indgår i opstillingskredsen, indgår et kommunenavn, der hidtil har været brugt som navn på en opstillingskreds. Arbejdsgruppen har dog ikke i nogen tilfælde fundet anledning til at tillægge dette hensyn afgørende betydning.

I tilfælde, hvor en kommune udgør 1½ opstillingskreds, lægger kommunen navn til den hele opstillingskreds, mens den kommune, der sammen med den halve opstillingskreds udgør en opstillingskreds, lægger navn til denne.

I tilfælde, hvor andre kommuner end Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner opdeles i to eller flere (hele) opstillingskredse, anvendes kommunens navn og det relevante verdenshjørne til at navngive opstillingskredsen, eventuelt tillige angivelsen »midt«, hvis antallet af verdenshjørner ikke slår til. I enkelte tilfælde vil det være mere oplysende at benytte andre angivelser (by, land, omegn). I Københavns og Frederiksberg Kommuner navngives opstillingskredsene som hidtil efter de områder i kommunerne, som de omfatter. I Bornholms Kommune navngives opstillingskredsene som hidtil Rønnekredsen og Aakirkebykredsen.

Principper for rækkefølgen for angivelsen af opstillingskredse

Med hensyn til den rækkefølge, hvori opstillingskredsene inden for den enkelte storkreds skal opføres så vel i fortegnelsen i bilaget til loven som i statistikker m.v., har arbejdsgruppen anvendt følgende principper:

1. Særskilt nummerering inden for hver storkreds.
2. Nummereringen starter enten i den største by inden for storkredsens område eller i et hjørne af denne.
3. Den fortløbende nummerering skal være geografisk sammenhængende.
4. Så vidt muligt fortløbende nummerering af opstillingskredsene inden for en kommune.
5. En opstillingskreds tildeles så vidt muligt samme nummer som den nuværende opstillingskreds af samme navn.

Principper for fastlæggelsen af kredskommune

a. Arbejdsgruppen foreslår, at der som hidtil i de kommuner, der omfatter flere hele opstillingskredse, vælges en valgbestyrelse af og blandt medlemmerne i kommunalbestyrelsen, der er fælles for alle opstillingskredse i kommunen, jf. folketingsvalglovens § 23, stk. 1, 2. pkt. Denne kommune er dermed også kredskommune.

b. Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at valgbestyrelsen for en opstillingskreds, der omfatter flere kommuner, som hidtil vælges af og blandt medlemmerne i kommunalbestyrelserne for de kommuner, der indgår i opstillingskredsen. I dag er der den ordning, at hver kommunalbestyrelse vælger et i folketingsvalgloven nærmere fastsat antal medlemmer til valgbestyrelsen, og at borgmesteren for en i bilaget til folketingsvalgloven fastlagt kredskommune er formand for valgbestyrelsen, jf. folketingsvalglovens §§ 24, stk. 1. Det er endvidere i kredskommunen, valgbestyrelsen samles senest dagen efter afstemningen for at forestå fintællingen, jf. folketingsvalglovens § 72. Denne ordning foreslås videreført.

Som følge af denne ordning er det derfor nødvendigt for de opstillingskredse bestående af flere kommuner, som arbejdsgruppen foreslår, at fastsætte, hvilken af kommunerne i opstillingskredsen der er kredskommune.

I tilfælde, hvor to eller flere hele kommuner udgør én opstillingskreds, er den kommune, hvis navn eller del heraf er valgt til at give navn til opstillingskredsen, jf. ovenfor, også den kommune, der er foreslået som kredskommune. Det er dermed normalt den største kommune, der bliver kredskommune. Har ingen af kommunerne eller begge kommuner givet navn til opstillingskredsen, vil det normalt være den største kommune, der er foreslået som kredskommune (Syddjurs Kommune i Djurskredsen).

c. Under den gældende inddeling i opstillingskredse forekommer kun ét tilfælde, hvor en opstillingskreds består af hele kommuner og en del af en anden kommune (Aalborg Nordkredsen bestående af Hals og Aabybro Kommuner samt en del af Aalborg Kommune). Valgbestyrelsen for denne opstillingskreds er særskilt reguleret i folketingsvalglovens § 24, stk. 2, derved, at der for denne opstillingskreds og for de to andre opstillingskredse i Aalborg Kommune vælges en fælles valgbe-

styrelse, hvortil hver af de tre berørte kommunalbestyrelser vælger et nærmere fastsat antal medlemmer, og hvor Aalborg Kommune er kredskommune. (Aalborg Nord-modellen).

Med arbejdsgruppens forslag til nye opstillingskredse vil en tilsvarende situation komme til at foreligge for den foreslåede Århus Sydkreds bestående af Odder og Samsø Kommuner samt en del af Århus Kommune. Arbejdsgruppen foreslår i lighed med Aalborg Nord-modellen, at der for denne opstillingskreds og for de fire andre opstillingskredse i Århus Kommune vælges en fælles valgbestyrelse, hvortil hver af de tre berørte kommunalbestyrelser vælger et nærmere fastsat antal medlemmer, og hvor Århus Kommune er kredskommune.

Med arbejdsgruppens forslag til nye opstillingskredse vil der endvidere være en række tilfælde, hvor en hel mindre kommune sammen med en del af en anden større kommune udgør en opstillingskreds, mens den resterende del af den anden større kommune udgør en selvstændig opstillingskreds. Hvis den mindre kommune udgør en mindre del af opstillingskredsen, hvor den mindre kommune er beliggende (Fanø Kommune i Esbjerg Bykredsen), foreslår arbejdsgruppen samme ordning som for Aalborg Nord, dvs. en fælles valgbestyrelse for Esbjerg Bykredsen og Esbjerg Omegnskredsen med Esbjerg Kommune som kredskommune.

Hvis den mindre kommune udgør en større del af og giver navn til opstillingskredsen, hvor den mindre kommune er beliggende (Lejre Kommune i Lejrekredsen, Favrskov Kommune i Favrskovkredsen og Hedensted Kommune i Hedenstedkredsen), foreslår arbejdsgruppen, at opstillingskredsen, hvor den mindre kommune er beliggende, får sin egen valgbestyrelse, som begge kommunalbestyrelser vælger medlemmer til, og at den mindre kommune bliver kredskommune for den opstillingskreds, hvori den mindre kommune er beliggende.

Forslag til opstillingskredse

I det følgende angives arbejdsgruppens forslag til de opstillingskredse med tilhørende navne, landet skal inddeles i ved folketingsvalg. Opstillingskredsene er grupperet efter, hvilken landsdel og hvilken storkreds opstillingskredsen henhører under, ligesom det ud for hver opstillingskreds er angivet, hvilken kommune, hvilke kommuner eller hvilke dele af kommuner opstillingskredsen omfatter. Kommuneinddelingen følger den kommuneinddeling, der gælder pr. 1. januar 2007. Opstillingskredsene er angivet i den rækkefølge, hvori opstillingskredsene skal angives i bilaget til folketingsvalgloven. I tilfælde, hvor en opstillingskreds omfatter mere end en kommune, er det ligeledes angivet, hvilken af de kommuner, opstillingskredsen omfatter, der er kredskommune. Det angivne vælgertal er vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Der foreslås fremover at være 93 opstillingskredse.

Et kort over de foreslåede storkredse og opstillingskredse er optrykt som bilag 4 til indstillingen.

LANDSDELEN HOVEDSTADEN

Københavns Storkreds

1. Østerbrokredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Ryvang, den del af Ryvang Syd, der ligger øst for Lersø Parkallé (roderne 90-94, 161 og 162), den del af Rådhus Øst, der består af Langelinie (rode 395), Blågård Nord, Østbane, Østerbro og Østerbro Nord. Vælgertal: 52.855.
2. Sundbyvesterkredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Christianshavn Syd, Christianshavn Øst, Christianshavn Vest og Sundby Vest. Vælgertal: 34.288.

3. Indre Bykredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Christianshavn, Rådhus, Rådhus Øst med undtagelse af den del, der henhører under Østerbrokredsen, Rådhus Vest og Østbane Syd. Vælgertal: 35.955.
4. Sundbyøsterkredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Sundby, Sundby Øst, Amagerbro og Amagerbro Syd. Vælgertal: 36.802.
5. Nørrebrokredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: den del af Ryvang Syd, der ligger vest for Lersø Parkallé (roderne 158-160, 163 og 164), Blågård, Blågård Syd, Nørrebro, Nørrebro Nord, Nørrebro Syd, Bispeeng og Bispeeng Syd. Vælgertal: 52.457.
6. Utterslevkredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Ryvang Vest, den del af Husum Øst, der ligger øst for Hareskovvej, Bispeeng Nord, Bispebjerg og Bispebjerg Nord. Vælgertal: 36.484.
7. Brønshøj kredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Husum, Husum Nord, den del af Husum Øst, der ligger vest for Hareskovvej, Husum Vest, Bispeeng Vest, Brønshøj, Bellahøj, Frederiksgård, Katrinedal, Kirkebjerg og Vanløse med undtagelse af den del af Vanløse, der henhører under Valbykredsen. Vælgertal: 51.780.
8. Valbykredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Valby, Valby Nord, Valby Syd, Valby Øst, Valby Vest, Enghave Vest, Enghave Nordvest og den del af Vanløse, der ligger syd for Grøndalsparken (roderne 236 og 237). Vælgertal: 34.056.
9. Vesterbrokredsen, der omfatter følgende afstemningsområder i Københavns Kommune: Vesterbro, Vesterbro Øst, Vesterbro Vest, Enghave, Enghave Nord og Enghave Syd. Vælgertal: 37.199.
10. Falkonerkredsen, der omfatter den del af Frederiksberg Kommune, der i dag henhører under Falkonerkredsen og Gammel Kongevejkredsen. Vælgertal: 36.740.
11. Slotskredsen, der omfatter den del af Frederiksberg Kommune, der i dag henhører under Slotskredsen. Vælgertal: 34.896.
12. Tårnbykredsen, der omfatter Dragør og Tårnby Kommuner, og hvor Tårnby Kommune er kredskommune. Vælgertal: 39.182.

Københavns Omegns Storkreds

1. Gentoftekredsen, der omfatter Gentofte Kommune. Vælgertal: 49.573.
2. Lyngbykredsen, der omfatter Lyngby-Taarbæk Kommune. Vælgertal: 38.194.
3. Gladsaxekredsen, der omfatter Gladsaxe Kommune. Vælgertal: 44.908.
4. Rødovre kredsen, der omfatter Herlev og Rødovre Kommuner, og hvor Rødovre Kommune er kredskommune. Vælgertal: 46.504.
5. Hvidovrekredsen, der omfatter Hvidovre Kommune. Vælgertal: 36.166.
6. Brøndbykredsen, der omfatter Brøndby, Ishøj og Vallenbæk Kommuner, og hvor Brøndby Kommune er kredskommune. Vælgertal: 46.433.
7. Taastrupkredsen, der omfatter Albertslund og Høje-Taastrup Kommuner, og hvor Høje-Taastrup Kommune er kredskommune. Vælgertal: 50.679.
8. Ballerupkredsen, der omfatter Ballerup og Glostrup Kommuner, og hvor Ballerup Kommune er kredskommune. Vælgertal: 49.584.

Nordsjællands Storkreds

1. Helsingørkredsen, der omfatter Helsingør Kommune. Vælgertal: 44.406.
2. Fredensborgkredsen, der omfatter Fredensborg og Hørsholm Kommuner, og hvor Fredensborg Kommune er kredskommune. Vælgertal: 45.098.
3. Hillerødkredsen, der omfatter Gribskov og Hillerød Kommuner, og hvor Hillerød Kommune er kredskommune. Vælgertal: 62.100.

4. Frederikssundkredsen, der omfatter Frederikssund og Frederiksværk-Hundested Kommuner, og hvor Frederikssund Kommune er kredskommune. Vælgertal: 54.137.
5. Egedalkredsen, der omfatter Egedal og Furesø Kommuner, og hvor Egedal Kommune er kredskommune. Vælgertal: 53.733.
6. Rudersdalkredsen, der omfatter Allerød og Rudersdal Kommuner, og hvor Rudersdal Kommune er kredskommune. Vælgertal: 54.822.

Bornholms Storkreds

1. Rønnekredsen, der omfatter den del af Bornholms Kommune, der i dag henhører under Rønnekredsen. Vælgertal: 16.079.
2. Aakirkebykredsen, der omfatter Christiansø og den del af Bornholms Kommune, der i dag henhører under Aakirkebykredsen. Vælgertal: 17.261.

LANDSDELEN SJÆLLAND-SYDDANMARK

Sjællands Storkreds:

1. Lollandkredsen, der omfatter Lolland Kommune. Vælgertal: 38.343.
2. Guldborgsundkredsen, der omfatter Guldborgsund Kommune. Vælgertal: 49.364.
3. Vordingborgkredsen, der omfatter Vordingborg Kommune. Vælgertal: 35.432.
4. Næstvedkredsen, der omfatter Næstved Kommune. Vælgertal: 59.184.
5. Faxekredsen, der omfatter Faxe og Stevns Kommuner, og hvor Faxe Kommune er kredskommune. Vælgertal: 42.268.
6. Køgekredsen, der omfatter Køge Kommune. Vælgertal: 40.098.
7. Grevekredsen, der omfatter Greve og Solrød Kommuner, og hvor Greve Kommune er kredskommune. Vælgertal: 49.097.
8. Roskildekredsen, der omfatter den del af Roskilde Kommune, der ikke henhører under Lejrekredsen. Vælgertal: 46.791.
9. Lejrekredsen, der omfatter Lejre Kommune og den del af Roskilde Kommune, der består af Svogerslev Lynghøjskolen og Roskildehallen/Æblehaven afstemningsområder i den nuværende Roskilde Kommune og Dåstrup og Syv/Viby afstemningsområder i den nuværende Ramsø Kommune, og hvor Lejre Kommune er kredskommune. Vælgertal: 30.893.
10. Holbækkredsen, der omfatter Holbæk Kommune. Vælgertal: 48.950.
11. Kalundborgkredsen, der omfatter Kalundborg og Odsherred Kommuner, og hvor Kalundborg Kommune er kredskommune. Vælgertal: 62.148.
12. Ringstedkredsen, der omfatter Ringsted og Sorø Kommuner, og hvor Ringsted Kommune er kredskommune. Vælgertal: 43.821.
13. Slagelsekredsen, der omfatter Slagelse Kommune. Vælgertal: 56.951.

Fyns Storkreds

1. Odense Østkredsen, der omfatter den del af Odense Kommune, der i dag henhører under Odense Østkredsen. Vælgertal: 48.475.
2. Odense Vestkredsen, der omfatter den del af Odense Kommune, der i dag henhører under Odense Vestkredsen. Vælgertal: 41.490.
3. Odense Sydkredsen, der omfatter den del af Odense Kommune, der i dag henhører under Odense Sydkredsen. Vælgertal: 49.230.
4. Assenskredsen, der omfatter Assens Kommune. Vælgertal: 30.559.
5. Middelfartkredsen, der omfatter Bogense og Middelfart Kommuner, og hvor Middelfart Kommune er kredskommune. Vælgertal: 48.368.
6. Nyborgkredsen, der omfatter Kerteminde og Nyborg Kommuner, og hvor Nyborg Kommune er kredskommune. Vælgertal: 40.509.

7. Svendborgkredsen, der omfatter Langeland og Svendborg Kommuner, og hvor Svendborg Kommune er kredskommune. Vælgertal: 55.241.
8. Faaborgkredsen, der omfatter Faaborg-Midtfyn og Ærø Kommuner, og hvor Faaborg-Midtfyn Kommune er kredskommune. Vælgertal: 43.909.

Sydjyllands Storkreds

1. Sønderborgkredsen, der omfatter Sønderborg Kommune. Vælgertal: 56.201.
2. Aabenraakredsen, der omfatter Aabenraa Kommune. Vælgertal: 43.418.
3. Tønderkredsen, der omfatter Tønder Kommune. Vælgertal: 30.103.
4. Esbjerg Bykredsen, der omfatter den del af Esbjerg Kommune, der henhører under følgende afstemningsområder i den nuværende Esbjerg Kommune: Områdecetret Strandby, Esbjerg Rådhus, Skovbo, Rørkjær Skole, den del af Bakkeskolen, der ligger vest for motorvej E 20, Boldesager Skole, den del af Østerbycentret, der ligger vest og nord for motorvej E 20 og nord for Gammelby Ringvej, Gjesing Skole, Sædding Skole, Ungdomsklubben Askelunden, Ådalskolen og Blåbjerggårdskolen, samt Fanø Kommune, og hvor Esbjerg Kommune er kredskommune. Vælgertal: 48.524.
5. Esbjerg Omegnskredsen, der omfatter den øvrige del af Esbjerg Kommune. Vælgertal: 38.931.
6. Vardekredsen, der omfatter Varde Kommune. Vælgertal: 35.903.
7. Vejenkredsen, der omfatter Billund og Vejen Kommuner, og hvor Vejen Kommune er kredskommune. Vælgertal: 49.315.
8. Vejle Nordkredsen, der omfatter den del af Vejle Kommune, der består af de nuværende Give og Jelling Kommuner, den del af den nuværende Tørring-Uldum Kommune, som pr. 1. januar 2007 henhører under Vejle Kommune, Bredsten, Nørup og Randbøl afstemningsområder i den nuværende Egtved Kommune samt følgende afstemningsområder i den nuværende Vejle Kommune: Nørremarksskolen, Engum Skole, Hældagerhallen, Grejsdalens Fritidscenter, Petersmin-deskolen og Skibet Skole. Vælgertal: 35.909.
9. Vejle Sydkredsen, der omfatter den øvrige del af Vejle Kommune. Vælgertal: 39.481.
10. Fredericiakredsen, der omfatter Fredericia Kommune. Vælgertal: 36.744.
11. Kolding Nordkredsen, der omfatter den del af Kolding Kommune, der består af den nuværende Lunderskov Kommune, den del af den nuværende Egtved Kommune, der pr. 1. januar 2007 henhører under Kolding Kommune, samt følgende afstemningsområder i den nuværende Kolding Kommune: Parkhallen, Dyrehaveskolen, Lyshøjskolen, Eltang Centralskole, Almind-Viufhallen, Bramdruphallen og Festsal Palmealle. Vælgertal: 29.671.
12. Kolding Sydkredsen, der omfatter den øvrige del af Kolding Kommune. Vælgertal: 34.071.
13. Haderslevkredsen, der omfatter Haderslev Kommune. Vælgertal: 41.500.

LANDSDELEN MIDTJYLLAND-NORDJYLLAND

Østjyllands Storkreds

1. Århus Sydkredsen, der omfatter Odder og Samsø Kommuner og den del af Århus Kommune, der består af følgende afstemningsområder: Rundhøjhallen i Holme, Tranbjerg Skole, Eskegården Lokalcenter, Mallings Plejehjem, Mårslet Skole, Solbjergskolen og Skåde Skole, og hvor Århus Kommune er kredskommune. Vælgertal: 48.265.
2. Århus Vestkredsen, der omfatter den del af Århus Kommune, der består af følgende afstemningsområder: Kragelundskolen, Rosenvangskolen, Vibyhallen, Ormslev Borgerhus, Hasselager Skole, Højvangskolen, Gammelgaardsskolen, Engdalskolen/Brabrand Lokalcenter, Nordgårdhallen, Næshøjskolen, Søndervangskolen og Åby Skole/Plejehjem. Vælgertal: 48.777.
3. Århus Midtkredsen, der omfatter den del af Århus Kommune, der består af følgende afstemningsområder: Sct. Annagade Skole, Lokalcenter Frederiksbjerg/Langenæs, Rådhushallen, Samsøgades Skole og Skovvangskolen. Vælgertal: 51.927.

4. Århus Nordkredsen, der omfatter den del af Århus Kommune, der består af følgende afstemningsområder: Hasle Skole, Skjoldhøjskolen, Havkær Lokalcenter, Borum Forsamlingshus, Sabro-Korsvejskole, Møllevangskolen, Frydenlundskolen, Katrinebjergskolen og Vorrevangskolen. Vælgertal: 43.068.
5. Århus Østkredsen, der omfatter den øvrige del af Århus Kommune. Vælgertal: 46.483.
6. Djurskredsen, der omfatter Norddjurs og Syddjurs Kommuner, og hvor Syddjurs Kommune er kredskommune. Vælgertal: 58.748.
7. Randerskredsen, der omfatter den del af Randers Kommune, der består af de nuværende Nørhald og Randers Kommuner, den del af den nuværende Mariager Kommune, som pr. 1. januar 2007 henhører under Randers Kommune, samt Spentrup og Gassum afstemningsområder i den nuværende Purrehus Kommune. Vælgertal: 57.821.
8. Favrskovkredsen, der omfatter Favrskov Kommune og den del af Randers Kommune, der ikke henhører under Randerskredsen, og hvor Favrskov Kommune er kredskommune. Vælgertal: 43.143.
9. Skanderborgkredsen, der omfatter Skanderborg Kommune. Vælgertal: 38.739.
10. Horsenskredsen, der omfatter den del af Horsens Kommune, der består af den nuværende Horsens Kommune samt den nuværende Gedved Kommune. Vælgertal: 50.691.
11. Hedenstedkredsen, der omfatter Hedensted Kommune og den del af Horsens Kommune, der ikke henhører under Horsenskredsen, og hvor Hedensted Kommune er kredskommune. Vælgertal: 37.498.

Vestjyllands Storkreds

1. Struerkredsen, der omfatter Lemvig og Struer Kommuner, og hvor Struer Kommune er kredskommune. Vælgertal: 33.676.
2. Skivekredsen, der omfatter Skive Kommune. Vælgertal: 36.142.
3. Viborg Vestkredsen, der omfatter den del af Viborg Kommune, der består af de nuværende Fjends og Karup Kommuner samt følgende afstemningsområder i Viborg Kommune: Tinghalden, Løgstrup og Hald Ege. Vælgertal: 35.514.
4. Viborg Østkredsen, der omfatter den øvrige del af Viborg Kommune. Vælgertal: 30.726.
5. Silkeborg Nordkredsen, der omfatter den del af Silkeborg Kommune, der består af de nuværende Gjern og Kjellerup Kommuner samt følgende afstemningsområder i den nuværende Silkeborg Kommune: Funder, Gødvad, Kragelund, Frederiksdal, Linå, Laven, Resebro, Sejs, Lemming, Sejling, Sinding og Serup. Vælgertal: 29.383.
6. Silkeborg Sydkredsen, der omfatter den øvrige del af Silkeborg Kommune. Vælgertal: 32.475.
7. Ikastkredsen, der omfatter Ikast-Brande Kommune. Vælgertal: 28.469.
8. Herning Sydkredsen, der omfatter den del af Herning Kommune, der består af den nuværende Aaskov Kommune og af følgende afstemningsområder i den nuværende Herning Kommune: Herning, Arnborg, Fasterholt, Kølkær, Lind og Studsgård. Vælgertal: 30.330.
9. Herning Nordkredsen, der omfatter den øvrige del af Herning Kommune. Vælgertal: 30.568.
10. Holstebro kredsen, der omfatter Holstebro Kommune. Vælgertal: 41.673.
11. Ringkøbingkredsen, der omfatter Ringkøbing-Skjern Kommune. Vælgertal: 41.795.

Nordjyllands Storkreds

1. Frederikshavnkredsen, der omfatter Frederikshavn og Læsø Kommuner, og hvor Frederikshavn Kommune er kredskommune. Vælgertal: 50.386.
2. Hjørringkredsen, der omfatter Hjørring Kommune. Vælgertal: 50.512.
3. Brønderslevkredsen, der omfatter Brønderslev-Dronninglund og Jammerbugt Kommuner, og hvor Brønderslev-Dronninglund Kommune er kredskommune. Vælgertal: 55.543.

4. Thistedkredsen, der omfatter Thisted og Morsø Kommuner, og hvor Thisted Kommune er kredskommune. Vælgertal: 51.196.
5. Vesthimmerlandkredsen, der omfatter Rebild og Vesthimmerlands Kommuner, og hvor Vesthimmerlands Kommune er kredskommune. Vælgertal: 48.884.
6. Mariagerfjordkredsen, der omfatter Mariagerfjord Kommune. Vælgertal: 31.033.
7. Aalborg Østkredsen, der omfatter den del af Aalborg Kommune, der består af den nuværende Sejlflod Kommune samt følgende afstemningsområder i den nuværende Aalborg Kommune: Sønderbroskolen, Hans Egedes Kirkes menighedssal, Vejgaardhallen, Vejgård Østre Skole, Mellervangskolen, Klaruphallen, Gug Skole, Gistrup Skole, Fjellerad Skole og Tornhøjskolen. Vælgertal: 54.133.
8. Aalborg Vestkredsen, der omfatter den del af Aalborg Kommune, der består af den nuværende Nibe Kommune og følgende afstemningsområder i den nuværende Aalborg Kommune: Sønderholm Skole, Vesterkærets Skole, Poul Paghs Gades Skole, Skipper Clement Seminarium, Hallen ved Skalborggård, Gl. Hasseris Skole, Svalegården, Nørholm Skole, Frejlev Skole, Ridemandsmølle, Svenstruphallen, Ellidshøj Skole, Kærbysskole, Fritidshuset i Dall Vill, Ferslev Skole og Volsted Forsamlingshus. Vælgertal: 46.165.
9. Aalborg Nordkredsen, der omfatter den øvrige del af Aalborg Kommune. Vælgertal: 46.573.

Andre hensigtsmæssige eller nødvendige ændringer af valglovgivningen

Arbejdsgruppen har, som angivet i kommissoriet, vurderet, om der var behov for at stille forslag til andre ændringer i den gældende valgordning, som var en nødvendig eller hensigtsmæssig følge af en ændret valgkredsinddeling.

Arbejdsgruppen finder ikke som følge af arbejdsgruppens forslag til en ændret valgkredsinddeling anledning til at stille forslag om en ændret fordeling af de 175 mandater, der skal vælges her i landet, på kreds- og tillægsmandater. Der skal som hidtil være 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater til fordeling ved folketingsvalg.

Arbejdsgruppen finder heller ikke som følge af arbejdsgruppens forslag til en ændret valgkredsinddeling anledning til at stille forslag om ændrede regler for den stedlige fordeling af det samlede antal mandater og af det samlede antal kredsmandater på landsdelene og den stedlige fordeling af antallet af kredsmandater imellem storkredse, jf. folketingsvalglovens § 10. De nævnte regler bygger i overensstemmelse med grundlovens § 31, stk. 3, på det princip, at der ved den stedlige mandatfordeling skal tages hensyn til indbyggertal, vælgertal og befolkningstæthed.

Behov for overvejelser om ændring af betingelserne for opnåelse af kredsmandat og for deltagelse i fordelingen af tillægsmandater

Efter de gældende regler i folketingsvalgloven fordeles det antal af de 135 kredsmandater, der er fordelt til den enkelte stor- eller amtskreds, jf. ovenfor, mellem de i stor- eller amtskredsen opstillede partier og kandidater uden for partierne efter den modificerede Sainte-Laguës metode, dvs. ved anvendelse af divisorerne 1,4, 3, 5, 7, 9, osv. De 40 tillægsmandater fordeles på landsplan mellem de partier, der deltager i fordelingen af tillægsmandater, efter den største brøks metode, idet et parti dog beholder eventuelle overskydende kredsmandater. For at kunne deltage i fordelingen af tillægsmandater skal et parti enten 1) have opnået mindst ét kredsmandat eller 2) inden for to af de tre landsdele, landet er inddelt i, have opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landsdelen er afgivet pr. kredsmandat, eller 3) på landsplan have opnået mindst 2 pct. af de afgivne gyldige stemmer.

Udvalgets forslag til ny valgkredsinddeling indebærer, at de nuværende 17 stor- og amtskredse reduceres til 10 storkredse. Det gennemsnitlige antal kredsmandater pr. stor- eller amtskreds uden for Bornholm er i dag ($133:16=$) 8,3 kredsmandater med en variation fra 4 kredsmandater (Søndre og

Vestre Storkredse) til 16 kredsmandater (Århus Amtskreds). Det gennemsnitlige antal kredsmandater pr. storkreds uden for Bornholm vil med arbejdsgruppens forslag blive forøget til $(133:9=)$ 14,8 kredsmandater med en variation fra 10 kredsmandater (Nordsjællands Storkreds) til 21 kredsmandater (Sjællands Storkreds).

Forøgelsen af det antal kredsmandater, der skal vælges for hver storkreds, indebærer, at det bliver lettere for et parti eller en kandidat uden for partierne at få et kredsmandat med heraf følgende adgang for et parti til at deltage i fordelingen af tillægsmandater. Ifølge faglitteraturen om valgssystemer kan det beregnes, hvilket stemmeantal et parti ved anvendelse af den modificerede Sainte-Laguës metode mindst skal have for enten at have sikkerhed for at opnå et mandat (den øvre spærretærskel) eller mulighed for at opnå et mandat (den nedre spærretærskel). Begge spærretærskler falder, jo flere mandater der er på valg i en storkreds. Til illustration kan nævnes, at forøgelsen af det højeste antal kredsmandater i en storkreds fra 16 til 21 ved 10 partiers deltagelse i et valg indebærer, at den øvre spærretærskel falder fra 5,56 pct. til 4,07 pct., og at den nedre spærretærskel falder fra 3,21 pct. til 2,61 pct.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 for at belyse konsekvenserne for mandatfordelingen, såfremt arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling havde været gældende ved det pågældende folketingsvalg. Beregningerne viser, for så vidt angår folketingsvalget i 1987, at Venstresocialisterne, der ikke opnåede repræsentation ved den nuværende valgkredsinddeling, ville have opnået et kredsmandat i den nye Københavns Storkreds, og, for så vidt angår folketingsvalget i 1990, at Enhedslisten, der ikke opnåede repræsentation ved den nuværende valgkredsinddeling, ville have opnået et kredsmandat i den nye Københavns Storkreds. Ved folketingsvalgene i 1988, 1994, 1998, 2001 og 2005 er der ingen ændringer i mandatfordelingen mellem partierne.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling som følge af kommunalreformen hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af kredsmandat. Det er endvidere på baggrund af ovenstående arbejdsgruppens opfattelse, at der som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling er behov for at ændre de nuværende regler for fordeling af kreds- og tillægsmandater på partier og kandidater uden for partierne.

Model 1 for ændring af reglerne for fordeling af kreds- og tillægsmandater: Genindførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandater

Arbejdsgruppen har overvejet to forskellige modeller for ændring af de nuværende regler for fordeling af kreds- og tillægsmandater på partier og kandidater uden for partierne. En model, arbejdsgruppen har overvejet, er indførelse af d'Hondts fordelingsmetode til anvendelse ved fordeling af kredsmandater mellem partierne og kandidater uden for partierne inden for hver storkreds, dvs. ved anvendelse af divisorerne 1, 2, 3, 4 osv. Der er tale om en genindførelse af d'Hondts metode, idet d'Hondts metode indtil folketingsvalgloven af 1953 blev anvendt til fordeling af kredsmandater.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 for at belyse konsekvenserne for mandatfordelingen, såfremt arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling havde været gældende ved det pågældende folketingsvalg og d'Hondts metode anvendt i stedet for den modificerede Sainte-Laguës metode. Beregningerne viser, at hverken Venstresocialisterne eller Enhedslisten under disse forudsætninger ville have opnået repræsentation i Folketinget ved folketingsvalget i 1987 henholdsvis 1990, samtidig med at Jacob Haugaard fortsat ville have opnået et kredsmandat ved folketingsvalget i 1994.

Beregningerne viser, at den lettere adgang til at få et kredsmandat som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling ved disse folketingsvalg neutraliseres ved anvendelsen af d'Hondts metode, idet mandatfordelingen mellem partierne ved disse folketingsvalg forbliver uændret. Beregningerne viser endvidere, at der ved de pågældende folketingsvalg var et tilstrækkeligt antal tillægsmandater til at sikre, at intet parti fik flere kredsmandater end det samlede mandattal, partiet var berettiget til, idet selv det største parti ved de nævnte folketingsvalg skulle tildeles et vist antal tillægsmandater.

Hertil kommer, at det fald i spærretærsklerne, det større antal kredsmandater i en storkreds medfører ved fortsat anvendelse af den modificerede Sainte-Laguës metode, jf. ovenfor, også mindskes eller måske ligefrem konverteres til en stigning ved en overgang til d'Hondts metode. Til illustration kan nævnes, at forøgelsen af det højeste antal kredsmandater i en storkreds fra 16 til 21 ved 10 partiers deltagelse i et valg og ved samtidig overgang til d'Hondts metode indebærer, at den stemmeandel, som et parti mindst skal have for at have sikkerhed for at få opnå et mandat (den øvre spærretærskel), og som ellers ville være faldet fra 5,56 pct. til 4,07 pct., alene falder til 4,55 pct., og at den stemmeandel, som et parti mindst skal have for at have mulighed for at opnå et mandat (den nedre spærretærskel), der ellers ville være faldet fra 3,21 pct. til 2,61 pct., tværtimod stiger til 3,33 pct.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 med alternative fordelinger mellem antallet af kredsmandater på landsplan og antallet af tillægsmandater på landsplan for at belyse, ved hvilket (laveste) antal kredsmandater og dermed også ved hvilket antal tillægsmandater et parti i hele landet ved anvendelse af d'Hondts metode ville have opnået et antal kredsmandater, der ville overstige det samlede mandattal, som partiet ville have været berettiget til på landsplan i forhold til sit stemmetal, med 1 mandat. Beregningerne foretaget med 11 storkredse viser, at det laveste antal kredsmandater, ved hvilket et parti ville opnå 1 kredsmandat mere end det samlede mandattal, som partiet ville have været berettiget til på landsplan i forhold til sit stemmetal, ville udgøre mellem 140 (Socialdemokratiet ved folketingsvalget i 1998) og 157 (Socialdemokratiet ved folketingsvalget i 1987). Beregningerne illustrerer robustheden i den gældende fordeling mellem 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater ved anvendelse af d'Hondts metode.

Der må dog tages nogle forbehold for virkningen af denne model ved fremtidige valg: 1) Det vil ikke kunne udelukkes, at et parti ved fremtidige valg med en given geografisk koncentration af stemmerne, som ikke ville have opnået repræsentation i Folketinget ved den gældende valgkredsinddeling og ved den gældende mandatfordelingsmetode (modificeret Sainte-Laguë), kunne have opnået et kredsmandat ved den ny valgkredsinddeling med 10 storkredse uanset overgang til d'Hondts metode. 2) Samtidig vil det ikke kunne udelukkes, at et parti, der i en anden del af landet, hvor der med den nye valgkredsinddeling ikke sker tilsvarende forøgelser af storkredsens størrelse, f.eks. i Fyns Storkreds eller i Østjyllands Storkreds, som følge af overgangen til d'Hondts metode fremover ikke vil opnå et kredsmandat i den nye storkreds, selv om partiet ville have fået kredsmandat i storkredsen under den gældende valgkredsinddeling og ved den gældende mandatfordelingsmetode. 3) Det kan ikke udelukkes, at der ved fremtidige valg opstår situationer, hvor det største parti får flere kredsmandater end det antal mandater på landsplan, partiet ifølge sit stemmetal er berettiget til, selv om noget tyder på det modsatte.

Model 2 for ændring af reglerne for fordeling af kreds- og tillægsmandater: Omdannelse af 2-procents.-reglen for opnåelse af tillægsmandater til også at være en spærregel for opnåelse af kredsmandater

En anden model, arbejdsgruppen har overvejet, har været at fastsætte spærregler i folketingsvalgloven for, hvornår et parti eller en kandidat uden for partierne kunne deltage i fordelingen af

kredsmandater inden for den pågældende storkreds. Kredsmandaterne skulle i givet fald blive fordelt efter den gældende mandatfordelingsmetode (modificeret Sainte-Laguë) mellem de partier og kandidater uden for partierne, der opfyldte betingelserne i en sådan spærreregel.

En sådan spærreregel kunne i givet fald bestå i, at et parti eller en kandidat uden for partierne for at få adgang til at deltage i fordelingen af kredsmandater inden for en storkreds skal enten 1) have vundet det 1.-15. kredsmandat i kredsen, eller 2) have opnået mindst et kredsmandat i en anden storkreds, der ved det pågældende valg har højst 15 kredsmandater, eller have opnået mindst et af de 15 kredsmandater i en anden storkreds, der ved det pågældende valg har flere end 15 kredsmandater, eller 3) inden for to af de tre landsdele, landet er inddelt i, have opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landsdelen er afgivet pr. kredsmandat, eller 4) på landsplan have opnået mindst 2 pct. af de samlede afgivne gyldige stemmer. For det tyske mindretals parti gælder spærrereglen dog ikke.

Den første betingelse får kun relevans for de af arbejdsgruppen foreslåede storkredse med flere end 15 kredsmandater, dvs. for Østjylland med 17, Sydjylland med 18 og Sjælland med 21 kredsmandater. Fastsættelsen af grænsen til det 15. opnåede kredsmandat er sket med det formål, at det hverken bliver lettere eller sværere at opnå et kredsmandat end ved valgkredsinddelingen i 1970 som følge af den forrige kommunalreform, hvor den største stor- eller amtskreds på daværende tidspunkt (Københavns Amtskreds) havde 15 tillægsmandater.

Den tredje og fjerde betingelse svarer til de gældende spærreregler nr. 2 og 3 for opnåelse af tillægsmandater for at sikre, at de partier, der efter gældende regler har adgang til at få tillægsmandater, dermed også har adgang til at få kredsmandater.

Opmærksomheden henledes på, at fastsættelsen af grænsen til det 15. opnåede kredsmandat ikke hindrer, at et parti eller en kandidat uden for partierne i en foreslået storkreds, der erstatter en nuværende stor- og amtskreds med mindre end 15 kredsmandater, fremover vil kunne opnå op til det 15. kredsmandat i den foreslåede storkreds, selv om det pågældende parti eller kandidat uden for partierne ikke ville have opnået et kredsmandat under den gældende stor- eller amtskredsinddeling. Den foreslåede spærreregel ville således ikke have hindret Venstresocialisterne henholdsvis Enhedslisten i at opnå et kredsmandat i den foreslåede Københavns Storkreds ud fra stemmetallene ved folketingsvalget i 1987 henholdsvis 1990, selv om de pågældende partier ikke opnåede et kredsmandat i nogen af de tre meget mindre københavnske storkredse ved de pågældende folketingsvalg.

Modellen vil indebære et formelt brud med hidtidig tradition og principper: Adgangen til deltagelse i fordelingen af kredsmandater i de enkelte valgkredse sammenkædes med stemmetallet opnået på landsplan og indtræder ikke alene i kraft af, at partiet rent faktisk har opstillet kandidater i den pågældende valgkreds, ligesom adgangen til deltagelse i fordelingen af kredsmandater i den enkelte valgkreds afskæres, uanset om partiet i den pågældende valgkreds eventuelt måtte have opnået stemmer nok til et kredsmandat. Et parti, der har stemmer nok til at opnå et kredsmandat, men ikke på landsplan har det fornødne stemmeantal til at deltage i mandatfordelingen, afskæres således fra opnåelse af kredsmandatet og fra deltagelse i fordelingen af tillægsmandater.

Arbejdsgruppens vurdering af de to modeller

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil begge de beskrevne modeller være egnede til at opfylde arbejdsgruppens målsætning om, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling som følge af kommunalreformen hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af kredsmandat.

Arbejdsgruppen har imidlertid ikke det fornødne grundlag for at tage stilling til modellen vedrørende en genindførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandater ved folketingsvalg, idet

virksomheden af d'Hondts metode for fremtidige valg ikke kan belyses i fuldt omfang på baggrund af den foretagne gennemregning af folketingsvalgene fra og med 1987 med anvendelsen af d'Hondts metode og arbejdsgruppens forslag til ny valgkredsinddeling.

Det er derfor arbejdsgruppens indstilling, at det fremover bør være en betingelse for at opnå et kredsmandat i en storkreds enten, at partiet eller kandidaten uden for partiet har opnået det 1.-15. kredsmandat efter den modificerede Sainte-Laguës metode, eller at partiet efter de gældende spærregler i øvrigt har adgang til at deltage i fordelingen af tillægsmandater. Spærrereglen skal dog ikke gælde for det tyske mindretals parti.

Det er endvidere arbejdsgruppens indstilling, at Folketingets Udvalg for Forretningsordenen bør anmode professor, dr.scient.pol. Jørgen Elklit, Aarhus Universitet om som ekspert i valgsystemer at foretage en undersøgelse af virkningen af en eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandaterne i de af arbejdsgruppen foreslåede storkredse. Forudsætningerne og formålet med analysen så vel som de tidsmæssige rammer herfor må i givet fald præciseres.

Det er i den forbindelse arbejdsgruppens indstilling, at Jørgen Elklit bør anmodes om at afslutte undersøgelsen inden for en sådan tidsramme, at Folketinget får reel mulighed for at forholde sig til spørgsmålet om en eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandater i forbindelse med Folketingets behandling af det af ministeren fremsatte forslag til ændring af folketingsvalgloven.

Et udkast til kommissorium for Jørgen Elklits arbejde er optrykt som bilag 5 til indstillingen.

Christian Mejdahl (V) fmd. Svend Erik Hovmand (V) Flemming Damgaard Larsen (V)

Poul Nødgaard (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KD) Pia Gjellerup (S) Klaus Hækkerup (S)

Jan Petersen (S) Niels Helveg Petersen (RV) Aage Frandsen (SF) Keld Albrechtsen (EL)

Nedsættelse af en parlamentarisk arbejdsgruppe om nye valgkredse som følge af kommunalreformen

Baggrund

Efter den gældende folketingsvalglov er landet i valgmæssig henseende inddelt i tre landsdele: København-Frederiksberg, Øerne og Jylland. Landsdelene er i alt inddelt i 17 stor- og amtskredse. Landsdelen København-Frederiksberg består af tre storkredse, og landsdelene Øerne og Jylland består af hver syv amtskredse. De tre storkredse er særlige geografiske enheder, der ikke følger andre administrative grænser, mens de i alt 14 amtskredse følger amtskommunernes grænser. Stor- og amtskredsene er igen inddelt i alt i 103 opstillingskredse, der som altovervejende hovedregel består af to eller flere kommuner, en kommune eller dele af en kommune. Den nærmere kredsinddeling fremgår af folketingsvalglovens § 8 og det til denne bestemmelse hørende bilag til loven (valgkredsfortegnelsen).

Landsdelene benyttes til den stedlige fordeling af tillægsmandaterne og den stedlige placering af partiernes tillægsmandater. Stor- og amtskredsene er de egentlige valgkredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne. Opstillingskredsene har betydning for, hvilke kandidater der skal besætte de mandater (kreds- såvel som tillægsmandater), et parti opnår i en stor- eller amtskreds.

Den aftale om en kommunalreform, der er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti, indebærer, at der oprettes fem nye regioner, og at forligspartierne opfordrer kommunerne til at finde sammen i nye større kommuner. Regions- og kommuneinddelingen skal være klar med henblik på, at der i november 2005 afholdes valg til de nye regioner og kommunalbestyrelserne i de nye, sammenlagte kommuner og i landets øvrige kommuner.

Gennemførelsen af kommunalreformen rejser et behov for at se på den gældende inddeling i landsdele, stor- og amtskredse samt opstillingskredse.

Folketingets inddragelse forud for udarbejdelse af lovforslag

Efter drøftelser med indenrigs- og sundhedsministeren har formændene for folketingsgrupperne besluttet, at arbejdet med nye valgkredse som følge af kommunalreformen forankres i Folketinget, og at der inden fremsættelse af lovforslag herom udarbejdes et forslag til en folketingsbeslutning herom med henblik på fremsættelse ved formændene for folketingsgrupperne.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Med henblik på udarbejdelse af et sådant forslag til en folketingsbeslutning nedsætter gruppeformændene en parlamentarisk arbejdsgruppe med Folketingets formand som formand.

Arbejdsgruppen sammensættes i øvrigt således:

Folketingsgrupperne for Venstre, Dansk Folkeparti, Konservativt Folkeparti og Kristendemokraterne udpeger 7 deltagere, og folketingsgrupperne for Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten udpeger 6 deltagere i arbejdsgruppen.

Valgforbundene kan frit udskifte sine repræsentanter.

Opgaver

Arbejdsgruppen skal i lyset af de ændringer, der vil ske i den kommunale inddeling som følge af kommunalreformen, overveje behovet for ændringer af den gældende inddeling i landsdele, stor- og amtskredse samt opstillingskredse og komme med forslag hertil.

Arbejdsgruppen skal i sit arbejde lægge til grund, at Danmark som hidtil skal inddeles i et antal kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne, og at disse kredse skal inddeles i et antal opstillingskredse. Arbejdsgruppen skal lægge til grund, at Bornholm fortsat skal være sikret to kredsmandater. Arbejdsgruppen skal overveje behovet for en inddeling af Danmark i landsdele.

Forslag til andre ændringer i den gældende valgordning end dem, der er en nødvendig eller hensigtsmæssig følge af en ændret valgkredsinddeling, ligger uden for arbejdsgruppens område.

Arbejdsgruppen skal sikre, at den fremtidige inddeling af landet i kredse, der danner grundlag for fordeling af kredsmandaterne, i opstillingskredse og eventuelt i landsdele er tilpasset den kommende regions- og kommuneinddeling i Danmark, således at det så vidt muligt sikres, at grænserne for de nævnte folketingsvalgkredse ikke går på tværs af regionerne og kommunerne.

Arbejdsgruppen skal sikre, at der ved den fremtidige inddeling af landet i de nævnte folketingsvalgkredse er taget hensyn til geografisk samhørighed.

Arbejdsgruppen skal på denne baggrund fremlægge det forslag til en ændret valgkredsinddeling, som arbejdsgruppen kan anbefale som det mest hensigtsmæssige.

Arbejdsgruppen bedes i den forbindelse komme med forslag til en ordning, hvor hver af de kommende regioner som udgangspunkt udgør to eller flere kredse, der danner grundlag for den stedlige fordeling af kredsmandaterne og disses fordeling på partierne og eventuelle kandidater uden for partierne, idet Bornholm herved skal være sikret to kredsmandater, og idet en region kan udgøre en kreds, hvis dette befolkningsmæssigt og geografisk skønnes mest hensigtsmæssigt.

Det præciseres i den forbindelse, at hele den gældende valgkredsinddeling kan tages op til overvejelse og ikke blot de dele af valgkredsinddelingen, der direkte berøres af kommunesammenlægninger.

Tidsplan

Arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde inden 1. februar 2006 med henblik på gennemførelse af beslutningsforslag og lovforslag inden sommeren 2006.

Sekretariatsmæssig bistand

Folketingets administration yder sekretariatsbistand til arbejdsgruppen.

På baggrund af tilkendegivelse herom fra indenrigs- og sundhedsministeren vil arbejdsgruppen have adgang til at trække på Indenrigs- og Sundhedsministeriets ekspertise som led i udvalgsarbejdet.

Folketingets formand vil opfordre indenrigs- og sundhedsministeren til at udpege to tilfornordnede til arbejdsgruppen med særlig sagkundskab og til at stille sekretariatsbistand til rådighed, som vil skulle arbejde efter instruktion fra arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen udarbejder et budget for sit arbejde med henblik på forelæggelse for Præsidiets.

17. december 2004

J.nr. 20

Fortegnelse over medlemmer af parlamentarisk arbejdsgruppe om nye valgkredse som følge af kommunalreformen

Folketingets formand, Christian Mejdahl (formand)

Erik Larsen (Venstre)

Flemming Damgaard Larsen (Venstre)

Poul Nødgaard (Dansk Folkeparti)

Kristian Thulesen Dahl (Dansk Folkeparti)

Else Theill Sørensen (Det Konservative Folkeparti)

Pia Christmas-Møller (Det Konservative Folkeparti)

Mogens Nørgård Pedersen (Kristendemokraterne)

Pia Gjellerup (Socialdemokratiet)

Klaus Hækkerup (Socialdemokratiet)

Ole Stavad (Socialdemokratiet)

Aage Frandsen (Socialistisk Folkeparti)

Niels Helveg Petersen (Det Radikale Venstre)

Keld Albrechtsen (Enhedslisten)

Bilag 2**Oversigt over omdelte henvendelser i Valgkredsarbejdsgruppen til dags dato**

2. marts 2006

Oversigt over omdelte henvendelser i Valgkredsarbejdsgruppen til dags dato

Bilag H 1	Venstre i Gudme, Svendborg og Egebjerg (Lise-Lotte Tilsted, formand, og Lars Erik Hornemann, formand for sammenlægningsudvalget)
Bilag H 2	Ærø Kommune (formand for Socialdemokraterne, formand for Socialistisk Folkeparti, formand for Venstre)
Bilag H 3	Venstre, Sæby-kredsen (Gert Storkborg Jensen, formand)
Bilag H 4	Det Radikale Venstre (Søren Bald, landsformand)
Bilag H 5	De politiske vælgerforeninger i Stevns Kommune
Bilag H 6	Venstre (Anton Yding, amtsformand)
Bilag H 7	Fredericia Kommune (Uffe Steiner Jensen, borgmester i Fredericia, og Steen Dahlstrøm, borgmester i Middelfart)
Bilag H 8	Næstved Kommune (Henning Jensen, borgmester)
Bilag H 9	Venstre i Middelfart (Lars Kamp Eriksen, formand)
Bilag H 10	Formand for kommuneforeningen i (ny) Kalundborg, Henrik Lundsgaard
Bilag H 11	Venstre i Odense (Per Sehested-Blad, kredsformand 1. kreds, Cornelis ten Veen, kredsformand 2. kreds, og Birthe Kargaard, kredsformand 3. kreds)
Bilag H 12	Socialdemokratiet i Roskilde (Lars Bonde Eriksen, kredsformand)
Bilag H 13	Venstre i Faaborg (Kristian Skovslund Nielsen, formand)
Bilag H 14	Socialdemokratiet i Helsingør (Jørn Weirsøe, kredsformand)
Bilag H 15	Venstre i Svendborg-Langeland-kredsen (Niels Egedal, kredsformand)
Bilag H 16	Helsingør Kommune (Per Tærsebøl, borgmester)
Bilag H 17	Middelfart Kommune (Uffe Steiner Jensen, borgmester i Fredericia, og Steen Dahlstrøm, borgmester i Middelfart)
Bilag H 18	Det Radikale Venstre (Søren Bald, landsformand)
Bilag H 19	Venstre og Socialdemokratiet i Kolding (Jørgen Staugaard, kredsformand for Venstre, og Christian Haugh, kredsformand for Socialdemokratiet)
Bilag H 20	Venstre i Silkeborgkredsen (Freddy Pingel, formand)
Bilag H 21	Vagn Aage Kjeldsen, Venstre, Per Pedersen, Socialdemokraterne, Ole Birch, Det Radikale Venstre, og Niels Ove Jespersen, Det Konservative Folkeparti, Viborgkredsen
Bilag H 22	Lars Bonde Eriksen, Kredsformand i Roskilde, Socialdemokraterne
Bilag H 23	Kredsformand Jens Chr. Nielsen, Venstre i Givekredsen
Bilag H 24	Repræsentanter for Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Venstre i (ny) Hedensted og (ny) Horsens Kommuner

Bilag 3

Tabel over antal opstillingskredse pr. storkreds ifølge tommelfingerreglen ved inddeling af landet i 10 storkredse

Arbejdsgruppens forslag til ny inddeling af landet i landsdele og storkredse er blevet gennemregnet med stemmetallene for folketingsvalgene i 2005, 2001, 1998, 1994 og 1990 for at udfinde, hvor mange mandater (kredsmandater og tillægsmandater) hvert parti ved de pågældende valg ville have opnået i hver af de foreslåede 10 storkredse. De gældende regler for fordeling af kredsmandater er anvendt, og antallet af deltagende partier og deres stemmeantal og geografiske fordeling heraf er ligeledes anvendt. Det er således alene valgkredsinddelingen, der er ændret i forhold til de nævnte tidligere afholdte valg.¹

Resultatet af disse beregninger er vist i tabellen, for så vidt angår det største antal mandater, et parti ville have opnået, og idet dette antal er forøget med 2. I tabellen er de største værdier for dette antal ved et eller flere af de nævnte valg vist i en særskilt kolonne, ligesom der til illustration er vist antal kredsmandater i de enkelte storkredse.

Det største antal mandater +2 pr. parti pr. storkreds ved inddeling af landet i 10 storkredse ved folketingsvalgene 2005, 2001, 1998, 1994 og 1990.

Storkreds	2005	2001	1998	1994	1990	Største antal	Kredsmandater
København	6	7	9	8	10	10	15
Københavns Omegn	6	7	7	7	8	8	11
Nordsjælland	6	6	6	6	6	6	10
Bornholm	3	3	3	3	3	3	2
Sjælland	10	11	12	12	13	13	21
Fyn	7	7	8	9	9	9	12
Sydjylland	11	11	10	10	10	11	18
Østjylland	10	10	11	10	11	11	17
Vestjylland	8	9	7	8	8	9	14
Nordjylland	8	8	10	10	10	10	15
	75	79	83	83	88	90	135

Ved alle valgene ville det have været enten Socialdemokratiet eller Venstre, der ville have opnået det største antal mandater (kredsmandater og tillægsmandater), eventuelt samme antal, i de enkelte storkredse.

Kort

Udkast til kommissorium for ekspertundersøgelse af konsekvenserne af eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandater mellem partier og kandidater uden for partierne

Den under Folketinget nedsatte parlamentariske arbejdsgruppe vedrørende nye valgkredse som følge af kommunalreformen har afgivet indstilling til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen om en ny valgkredsinddeling. Arbejdsgruppens forslag er tiltrådt af Udvalget for Forretningsordenen i en af udvalget herom afgiven beretning.

Forslaget til ny valgkredsinddeling går i hovedtræk ud på, at de nuværende 17 stor- og amtskredse reduceres til 10 storkredse. Det gennemsnitlige antal kredsmandater pr. stor- eller amtskreds uden for Bornholm, der i dag er på 8,3 kredsmandater med en variation fra 4 kredsmandater til 16 kredsmandater, vil herved blive forøget til 14,8 kredsmandater med en variation fra 10 kredsmandater til 21 kredsmandater.

Forøgelsen af det antal kredsmandater, der skal vælges for hver storkreds, indebærer, at det bliver lettere for et parti eller en kandidat uden for partierne at få et kredsmandat med heraf følgende adgang for et parti til at deltage i fordelingen af tillægsmandater.

Det er i arbejdsgruppens indstilling anført, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling som følge af kommunalreformen hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af kredsmandat. Det er endvidere på baggrund af ovenstående arbejdsgruppens opfattelse, at der som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling er behov for at ændre de nuværende regler for fordeling af kreds- og tillægsmandater på partier og kandidater uden for partierne.

De af arbejdsgruppen foretagne undersøgelser viser, at den lettere adgang til at få et kredsmandat som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling ved folketingsvalg afholdt fra og med 1987 ville være blevet neutraliseret ved at udskifte den nuværende metode til fordeling af kredsmandater, den modificerede Sainte-Laguës metode, med d'Hondts metode, idet mandatfordelingen mellem partierne ved disse folketingsvalg forbliver uændret, mens mandatfordelingen ville være blevet ændret ved valgene i 1987 og 1990 ved anvendelse af den nuværende mandatfordelingsmetode. Arbejdsgruppens undersøgelser viser endvidere, at der ved folketingsvalg afholdt fra og med 1987 med den nuværende fordeling af de 175 mandater på 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater ville have været et tilstrækkeligt antal tillægsmandater til at sikre, at intet parti fik flere kredsmandater end det samlede mandattal, partiet var berettiget til, idet selv det største parti ved de nævnte folketingsvalg skulle tildeles et vist antal tillægsmandater.

Hertil kommer, at det fald i spærretærsklerne, det større antal kredsmandater i en storkreds medfører ved fortsat anvendelse af den modificerede Sainte-Laguës metode, jf. ovenfor, også mindskes eller måske ligefrem konverteres til en stigning ved en overgang til d'Hondts metode.

For at få belyst mulige konsekvenser ved fremtidige valg ved anvendelse af den af den parlamentariske arbejdsgruppe foreslåede nye valgkredsinddeling ved eventuel overgang til anvendelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandater mellem partierne og kandidaterne uden for partierne anmoder Udvalget for Forretningsordenen herved professor, dr.scient.pol. Jørgen Elklit, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, om at udarbejde en redegørelse om dette spørgsmål.

Den nuværende fordeling af de 175 folketingsmandater på 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater og de gældende regler for den stedlige fordeling af kreds- og tillægsmandater og for mandatfordelingen i øvrigt skal lægges til grund for redegørelsen.

I redegørelsen ønskes følgende emner belyst:

1) Sandsynligheden for, at et parti ved fremtidige valg med en given geografisk koncentration af stemmerne, som ikke ville have opnået repræsentation i Folketinget ved den gældende valgkredsinddeling og ved den gældende mandatfordelingsmetode (modificeret Sainte-Laguë), kunne have opnået et kredsmandat ved den af den parlamentariske arbejdsgruppe foreslåede valgkredsinddeling med 10 storkredse uanset overgang til d'Hondts metode.

2) Sandsynligheden for, at det vil kunne forekomme, at et parti, der i en del af landet, hvor der med den nye valgkredsinddeling ikke sker tilsvarende forøgelse af storkredsenes størrelse som på landsplan, som følge af overgangen til d'Hondts metode fremover ikke vil opnå et kredsmandat i den nye storkreds, selv om partiet ville have fået kredsmandat i storkredsen under den gældende valgkredsinddeling og ved den gældende mandatfordelingsmetode.

3) Sandsynligheden for, at der ved fremtidige valg opstår situationer, hvor det største parti får flere kredsmandater end det antal mandater på landsplan, partiet ifølge sit stemmetal er berettiget til.

4) Andre emner, som Jørgen Elklit måtte finde det hensigtsmæssigt at belyse.

I redegørelsen vil kunne inddrages konsekvenserne af anvendelse af d'Hondts metode ved folketingsvalg forud for 1987.

Jørgen Elklits redegørelse skal afgives til Udvalget for Forretningsordenen inden den 1. maj 2006.

Jørgen Elklit vil til brug for sin undersøgelse få tilstillet alle de relevante dokumenter og beregninger m.v., som Indenrigs- og Sundhedsministeriet har udarbejdet til brug for arbejdsgruppens overvejelser om eventuelle konsekvenser for mandatfordelingen ved overgang til ny valgkredsinddeling og ved anvendelse af henholdsvis den nuværende mandatfordelingsmetode og d'Hondts metode.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i tilslutning hertil givet tilsagn om at ville foretage de yderligere beregninger, som Jørgen Elklit måtte finde hensigtsmæssige til brug for sin redegørelse.

Der ydes Jørgen Elklit et vederlag for arbejdet, der fastsættes efter forhandling med DJØF.

ⁱ En gennemregning med stemmetallene fra de nævnte tidligere valg, hvor ikke blot inddelingen i valgkredse er ændret, men også metoden til fordeling af kredsmandater (fra den gældende metode, den modificerede Sainte-Laguës metode, til d'Hondts metode), viser de samme maksimumsantal for det største antal mandater, et parti ville have opnået i en storkreds, bortset fra ved valget i 2001, hvor Venstre i Nordsjællands Storkreds ville have opnået i alt 5 mandater mod 4 mandater ved den gældende metode, svarende til et tommelfingerantal opstillingskredse på 7 i stedet for 6.